29/11/2023

Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός: Απληστία

/ Γνώμες

Η απληστία είναι το σήμα κατατεθέν της εποχής μας. Ο καταναλωτικός πολιτισμός μας καθιστά τον άνθρωπο ύπαρξη που επιθυμεί να οικειοποιηθεί και να καταναλώσει για τον εαυτό του, ει δυνατόν, τα πάντα. Η απληστία είναι το αντίθετο της άσκησης και της εγκράτειας. Η απληστία μας κάνει όχι απλώς να θέλουμε να ικανοποιήσουμε τις κύριες ανάγκες μας, που είναι η υγεία, η τροφή, η ενδυμασία, η κατοικία, η παιδεία, κυρίως όμως η αγάπη, αλλά μας γεμίζει με τεχνητές.

- Γράφει ο Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

Δεν μας αρκεί η υγεία, αλλά επιθυμούμε την αυτάρκεια του σώματος χωρίς την ψυχή. Δεν μας αρκεί η τροφή, καθώς ζητάμε μία άνευ ορίων ποικιλία και γαστριμαργία, χωρίς κοινωνία αγάπης, κοινό τραπέζι, άνθρωπο που το διακονεί επειδή μας αγαπά, αλλά έξοδο από το σπίτι ή φαγητό delivery. Δεν μας αρκεί η

ενδυμασία, αλλά θέλουμε γεμάτες τις ντουλάπες μας από ό,τι μας προτείνει η μόδα. Δεν μας αρκεί η κατοικία, αλλά βρισκόμαστε σε μία συνεχή κίνηση, να ταξιδεύουμε, να αλλάζουμε χώρο, σαν να μη μας χωρά ο τόπος. Δεν μας αρκεί η παιδεία της μόρφωσης και της ψυχικής καλλιέργειας, αλλά ζητάμε εμπειρίες, κάποτε και σε «εξωτικές» ιδέες και φιλοσοφίες. Δεν μας αρκεί η αγάπη που πηγάζει από σχέσεις στις οποίες δίνουμε τον εαυτό μας, αλλά κι εδώ ζητάμε ικανοποίηση του κενού είτε μέσω της εικονικής πραγματικότητας, είτε αγοράζοντας έρωτα, είτε βρίσκοντας εκτόνωση σε περιστασιακές επαφές.

Η νοοτροπία του πολιτισμού μας σήμερα είναι το σχήμα «βουλιμία- πλεονεξία-κατανάλωση», είναι η οικειοποίηση των πάντων που τα βλέπουμε ως αντικείμενα. Γι’ αυτό και δεν υπάρχουν όρια, αλλά μόνο δικαιώματα. Κι έτσι, ένα σύστημα στηριγμένο στην απληστία, αρχικά στο επίπεδο της οικονομίας, περνά σε κάθε πτυχή της ζωής. Το βλέπουμε αυτό και στην εκμετάλλευση και καταστροφή του περιβάλλοντος. Το ζούμε συνεχώς. Καταναλώνουμε τον άλλο, καταναλώνουμε τον κόσμο, καταναλωνόμαστε με τη σειρά μας, χωρίς τέρμα.

«Της φτώχειας της λείπουν πολλά, της απληστίας τα πάντα», λέει ο Αριστοτέλης. Ο άπληστος δεν είναι ευτυχισμένος διότι δεν μπορεί να εκτιμήσει τίποτα από όσα έχει, καμία σχέση δεν τον αφήνει ευχαριστημένο, είναι ακόρεστη η ψυχή του. Δεν έχει μάθει να δίνει, αλλά μόνο να προσθέτει στα όσα έχει. Έτσι, δεν μπορεί ούτε να εμπιστευθεί Θεό και πλησίον, αλλά μόνο τον εαυτό του. Δεν μπορεί να λειτουργήσει ασκητικά, με μέτρο, με λιτότητα, να σταθεί για να δει τι τελικά τον αναπαύει. Δυσκολεύεται να ευχαριστήσει τον Θεό για ό,τι έχει, λίγο ή πολύ, διότι δεν πιστεύει στην πραγματικότητα στην πρόνοια και την αγάπη του Θεού. Αντί για διαχειριστής των όσων αποκτά και των όσων του δίνονται, κάνει τον εαυτό του ιδιοκτήτη. Λησμονεί έναν σπουδαίο λόγο: «δεν προέρχεται από τον Θεό το ψωμί του πλεονέκτη» (Γρηγόριος Νύσσης). Ο Θεός δεν μας δίνει για να κρατάμε, αλλά για να μοιραζόμαστε. Ό,τι είναι πάνω από τις ανάγκες μας τελικά, το κάνουμε εμείς περιουσία μας, χάνοντας την ουσία.

«Τα είχα όλα μια φορά, μα ήθελα παραπάνω», μας λέει ο τραγουδοποιός (Ν. Πορτοκάλογλου). Απληστία δεν είναι να βελτιώσουμε τη ζωή μας, να αγαπήσουμε παραπάνω. Είναι να κλειστούμε στο εγώ μας και να το θεραπεύουμε χωρίς όριο και χωρίς αγάπη αληθινή. Η μοναξιά, ο φόβος της απώλειας του πλούτου, η ανία, το ανικανοποίητο είναι τα τιμήματα της απληστίας. Ας δούμε μήπως πάσχουμε από την ασθένεια αυτή κι ας μάθουμε να μοιραζόμαστε.

themistoklismourtzanos.blogspot.com

Πηγή: pemptousia.gr